

ОШ „ЈЕЗДИМИР ТРИПКОВИЋ“
ЛАТВИЦА

**АНЕКС ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА
ШКОЛСКУ 2023/2024. ГОДИНУ**

СЕПТЕМБАР 2023. ГОДИНЕ

Република Србија
Основна школа „Јездимир Трипковић“
Латвица
Дел.број. 331
Дана 14.09.2023.године
oslatvica@gmail.com
031/3899-357
031/3899-690

Анекс Школског програма за школску 2023/2024. годину
усвојен је на седници Школског одбора
ОШ „Јездимир Трипковић“ у Латвици
одржаној 15.09.2023. године.

Председник Школског одбора:
Александар Симић

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Анекс Школског програма за школску 2023/2024. годину садржи:

- преглед бројног стања ученика који похађају индивидуални образовни план (ИОП₂)
- преглед наставних тема и садржаја по предметима
- преглед обавезних изборних предмета и слободних наставних активности
- програм рада школске библиотеке
- програм школског спорта и
- програм заштите животне средине
- програме излета, екскурзија и наставе у природи
- програм културних активности школе
- програм сарадње са локалном самоуправом

- Анекс Школског програма за школску 2023/2024. годину урађен је у складу са Законом и садрже све прописане садржаје, а донет је на основу следећих прописаних начела и закона:

- ✓ Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018- други закони и 10/2019 од 15.02.2019. године)
- ✓ Закона о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 55/2013, 101/2017 27/2018- други закони и 10/2019 од 15.02.2019. године)
- ✓ Закона о уџбеницима („Службени гласник РС“, бр. 27/2018)
- ✓ Правилника о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи
- ✓ Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању
- ✓ Правилника о ближим упутствима за утврђивање права на ИОП, његову примену и вредновање
- ✓ Правилника о изменама Правилника о плану уџбеника
- ✓ Правилника о Плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања
- ✓ Правилника о Плану наставе и учења за други циклус основног образовања и васпитања

ПРВИ РАЗРЕД

БРОЈНО СТАЊЕ УЧЕНИКА КОЈИ ПОХАЂАЈУ ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАН (ИОП2)

Индивидуално образовни план	Број ученика
	0

ДРУГИ РАЗРЕД

БРОЈНО СТАЊЕ УЧЕНИКА КОЈИ ПОХАЂАЈУ ИНДИВИДУАЛНО ОБРАЗОВНИ ПЛАН (ИОП2)

Индивидуално образовни план	Број ученика
	0

ТРЕЋИ РАЗРЕД

БРОЈНО СТАЊЕ УЧЕНИКА КОЈИ ПОХАЂАЈУ ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАН (ИОП2)

Индивидуално образовни план	Број ученика
	0

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД**ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И
ВАСПИТАЊА**

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Природа и друштво	2	72
5.	Ликовна култура	2	72
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко и здравствено васпитање	3	108
8.	Дигитални свет	1	36
УКУПНО: А		21	756
Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ		
1.	Верска настава	1	36
УКУПНО: Б		1	36
УКУПНО: А + Б		22	792

БРОЈНО СТАЊЕ УЧЕНИКА КОЈИ ПОХАЂАЈУ ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАН (ИОП2)

Индивидуално образовни план	Број ученика
	0

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: **Дигитални свет**

РАЗРЕД: **четврти**

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: **1**

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: **36**

ЦИЉ: **Циљ** наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталне компетенције ученика неопходне за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања. уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: са свим осталим предметима

ПРЕГЛЕД НАСТАВНИХ ТЕМА

Наставне теме		Број часова		
		обрада	остало	укупно
1.	Дигитално друштво	9	8	17
2.	Безбедно коришћење дигиталних уређаја	4	2	6
3.	Алгоритамски начин размишљања	7	6	13
Свега		20	16	36

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ДИГИТАЛНИ СВЕТ - 4.разред

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – промени величину и боју текста, подебља га, искоси и подвуче у програму за обраду текста; – исече, копира и налепи исечени/копирани текст на одговарајуће место у програму за обраду текста; – уметне слику у текст, дода јој оквир и позиционира је на жељени начин у односу на текст у програму за обраду текста; – активно учествује у наставном пројекту чији продукт представља граматички коректан текстуални документ намењен познатој публици који садржи слике са текстуалним објашњењима и информације које су пронађене на интернету; – активно учествује у наставном пројекту којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета; – сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности из свог задужења; – утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање; – уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму који садржи понављање и гранање;	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	Селектовање и основно форматирање текста (величина и боја слова, подебљавање, искошавање и подвлачење текста). Селектовање, копирање/исечање и лепљење текста. Уметање слике у текст, додавање оквира, позиционирање слике у односу на текст. Креирање и уређивање текстова за познату публику. Пројектни задатак који подразумева: – претраживање интернета (пробрани елементи напредне претраге); – израду или прилагођавање графике у складу са темом; – креирање текстуалног документа који садржи слике.
	БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	Припрема и организација школског догађаја за ученике млађих разреда којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета.

– креира програм у визуелном програмском језику на основу датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање; – примени блокове аритметичких оператора при креирању програма у визуелном програмском језику; – предвиди садржај променљиве на основу интеракције корисника са програмом (нпр. блок <i>Питај и чекај</i> и блок <i>Одговор</i>) у датом једноставном програму; – креира програм у коме остварује интеракцију са корисником, користећи променљиве, уз помоћ наставника.	АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	Променљиве. Израда програма који садрже гранање, понављање и променљиве.

Кључни појмови садржаја: уређивање текста, пројектни задатак, дигитални материјали, алгоритам, програмирање у визуелном програмском језику.

ПЕТИ РАЗРЕД

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

редни број	Изборни наставни предмет	недељно	годишње
1.	Верска настава	1	36
2.	Руски језик	2	72
	УКУПНО	3	108

ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ, ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ И АКТИВНОСТИ

Редни број	Облик образовно–васпитног рада	недељно	годишње
1.	Редовна настава	27	972
2.	Слободне наставне активности- Цртање, вајање и сликање/Шах/ Медијска писменост	1	36
3.	Допунска настава	1	36
4.	Додатна настава	1	36

БРОЈНО СТАЊЕ УЧЕНИКА КОЈИ ПОХАЂАЈУ ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАН (ИОП2)

Индивидуални образовни план	број ученика
	0

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180

ЦИЉ: Циљеви наставе и учења *Српског језика и књижевности* јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: Страни језик, Историја, Географија, Музичка култура, Ликовна култура, Верска настава, Грађанско васпитање.

ПРЕГЛЕД НАСТАВНИХ ТЕМА

Наставне теме		Број часова		
		обрада	остало	укупно
1.	<i>Чудесна бића српске и светске књижевности</i>	12	4	16
2.	<i>Моја земља</i>	22	14	36
3.	<i>Љубав међу ближњима</i>	16	12	28
4.	<i>Певам песму</i>	7	4	11
5.	<i>Мало шале, мало збиље</i>	13	6	19
6.	<i>Путовање у авантуру</i>	9	14	23
7.	<i>Успомене, доживљаји, сазнања</i>	19	28	47
Свега		98	82	180

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ - 5.разред

ВРЕ МЕ	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ
СЕПТЕМБАР - ЈУН	КЊИЖЕВНОСТ	ЛИРИКА Лектира 1. Народна песма: <i>Вила зида град</i> 2. Народне лирске песме о раду (избор); народне лирске породичне песме (избор) 3. Бранко Радичевић: <i>Певам дању, певам ноћу</i> 4. Милица Стојадиновић Српкиња: <i>Певам песму</i> 5. Душан Васиљев: <i>Домовина</i> 6. Алекса Шантић: <i>Моја отаџбина</i> 7. Војислав Илић: <i>Зимско јутро</i> 8. Милован Данојлић: <i>Шљива</i> 9. Десанка Максимовић: <i>Сребрне плесачице</i> 10. Пеђа Трајковић: <i>Кад књиге буду у моди</i> Књижевни термини и појмови Песник и лирски субјекат. Мотиви и песничке слике као елементи композиције лирске песме. Врста строфе према броју стихова у лирској песми: катрен; врста стиха по броју слогова (десетерац и осмерац). Одлике лирске поезије: сликовитост, ритмичност, емоционалност. Стилске фигуре: епитет, оноματοпеја. Врсте ауторске и народне лирске песме: описне (дескриптивне), родољубиве (патриотске); митолошке, песме о раду (посленичке) и породичне. ЕПИКА Лектира 1. Народна песма: <i>Свети Саво</i> 2. Народна песма: <i>Женидба Душанова</i> (одломак о савладавању препрека заточника Милоша Војиновића) 3. <i>Еро с онога свијета</i> 4. <i>Дјевојка цара надмудрила</i> 5. Милован Глишић: <i>Прва бразда</i> 6. Стеван Сремац: <i>Чича Јордан</i> (одломак) 7. Бранко Ћопић: <i>Поход на Мјесец</i> 8. Иво Андрић: <i>Мостови</i> 9. Данило Киш: <i>Дечак и пас</i> 10. Горан Петровић: <i>Месећ над тепсијом</i> (први одломак приче „Бели хлеб од претеривања” и крај приче који чине одељци „Можеш сматрати да си задобио венац славе” и „Мрави су вукли велике трошице тишине”) 11. Антон Павлович Чехов: <i>Шала</i> Књижевни термини и појмови Писац и приповедач. Облици казивања: приповедање у првом и трећем лицу. Фабула: низање догађаја, епизоде, поглавља. Карактеризација ликова – начин говора, понашање, физички изглед, животни ставови, етичност поступака. Врсте епских дела у стиху и прози: епска народна песма, бајка (народна и ауторска), новела (народна и ауторска), шалџива народна прича. Врста стиха према броју слогова: десетерац. ДРАМА Лектира 1. Бранислав Нушић: <i>Кирија</i> 2. Душан Радовић: <i>Капетан Џон Пиплфокс</i> 3. Љубиша Ђокић: <i>Биберче</i> Књижевни термини и појмови Позоришна представа и драма. Чин, појава, лица у драми, драмска радња. Сцена, костим, глума, режија. Драмске врсте: једночинка, радио-драма. НАУЧНОПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ 1. Вук Ст. Карацић: <i>Моба и прело</i> (одломак из дела <i>Живот и обичаји народа српскога</i>) Милутин Миланковић: <i>Успомене, доживљаји, сазнања</i> (одломак)	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - разликује књижевни и некњижевни текст; упоређује одлике фикционалне и нефикционалне књижевности - чита са разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела - чита са разумевањем одабране примере осталих типова текстова - одреди род књижевног дела и књижевну врсту - разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности - разликује реалистичну прозу и прозу засновану на натприродној мотивацији - анализира елементе композиције лирске песме (строфа, стих); епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода; стих); драмског дела (чин, сцена, појава) - разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца - разликује облике казивања - увиђа звучне, визуелне, тактилне, ольфакторне елементе песничке слике - одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту - процени основни тон певања, приповедања или драмске радње (шалџив, ведар, тужан и сл.) - развија имагинацијски богате асоцијације на основу тема и мотива књижевних дела - одреди тему и главне и споредне мотиве - анализира узрочно-последично низање мотива - илуструје особине ликова примерима из текста - вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове - илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима - уважава националне вредности негује српску културноисторијску баштину - наведе примере личне добити од читања - напредује у стицању читалачких компетенција - упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст

СЕПТЕМБАР - ЈУН	КЊИЖЕВНОСТ	ДОМАЋА ЛЕКТИРА 1. <i>Епске народне песме</i> (о Немањићима и Мрњавчевићима – преткосовски тематски круг) 2. <i>Народне бајке, новеле, шалтве народне приче</i> (избор); кратке фолклорне форме (питалице, брзалице, пословице, загонетке) 3. Бранислав Нушић: <i>Хајдуци</i> 4. Данијел Дефо: <i>Робинсон Крусо</i> (одломак о изградњи склоништа) 5. Марк Твен <i>Доживљаји Тома Сојера</i> 6. Избор ауторских бајки (Гроздана Олујић) 7. Игор Коларов: <i>Аги и Ема</i> 8. Избор из савремене поезије за децу (Александар Вучо, Мирослав Антић) Допунски избор лектире 1. Стеван Раичковић: <i>Мале бајке</i> (избор) 2. Иван Цанкар: <i>Десетица</i> 3. Вида Огњеновић: <i>Путовање у путопис</i> (одломак)		
		ЈЕЗИК	Граматика (морфологија, синтакса)	Променљиве речи: именице, заменице, придеви, бројеви (с напоменом да су неки бројеви непроменљиви), глаголи; непроменљиве речи: прилози (с напоменом да неки прилози могу имати компарацију) и предлози. Именице – значење и врсте (властите, заједничке, збирне, градивне; мисаоне, глаголске). Промена именица (деклинација): граматичка основа, наставак за облик, појам падежа. Основне функције и значења падежа (с предлозима и без предлога): номинатив (субјекат); генитив (припадање и део нечега); датив (намена и усмереност); акузатив (објекат); вокатив (дозивање, обраћање); инструментал (средство и друштво); локатив (место). Придеви – значење и врсте придева (описни, присвојни, градивни; месни и временски); род, број, падеж и компарација придева. Слагање придева са именицом у роду, броју и падежу. Заменице – личне заменице: промена, наглашени и ненаглашени облици, употреба личне заменице сваког лица <i>себе, се</i> . Бројеви – врсте и употреба: главни (основни, збирни бројеви, бројне именице на <i>-ица</i>) и редни бројеви. Глаголи – глаголски вид (несвршени и свршени); глаголски род (прелазни, непрелазни и повратни глаголи); глаголски облици (грађење и основно значење): инфинитив (и инфинитивна основа), презент (презентска основа, наглашени и ненаглашени облици презента помоћних глагола), перфекат, футур I. Предикатска реченица – предикат (глаголски; именски); слагање предиката са субјектом у лицу, броју и роду; прави и неправи објекат; прилошке одредбе (за место, за време, за начин; за узрок и за меру и количину); апозиција.
	Правопис	Велико слово у вишечланим географским називима; у називима институција, предузећа, установа, организација (типични примери); велико и мало слово у писању присвојних придева. Заменица <i>Ви</i> из поштовања. Одрична речца <i>не</i> уз именице, придеве и глаголе; речца <i>нај</i> у суперлативу; вишечлани основни и редни бројеви. Интерпункцијски знаци: запета (у набрајању, уз вокатив и апозицију); наводници (наслови дела и називи школа); црта (уместо наводника у управном говору).	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – доследно примењује правописну норму у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи; интерпункцијских знакова – користи правопис (школско издање)	
	Ортографија	Место акцента у вишесложним речима (типични случајеви). Интонација и паузе везане за интерпункцијске знакове; интонација упитних реченица. Артикулација: гласно читање брзалица, најпре споро, а потом брже (индивидуално или у групи)	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – правилно изговара речи водећи рачуна о месту акцента и интонацији реченице – говори јасно поштујући књижевноречничку норму – течно и разговетно чита наглас књижевне и неуметничке текстове	

	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Препричавање, причање, описивање – уочавање разлике између говорног и писаног језика; писање писма (приватно, имејл) Богаћење речника: синоними и антоними; некњижевне речи и туђице – њихова замена језичким стандардом; уочавање и отклањање безначајних појединости и сувишних речи у тексту и говору. Техника израде писменог састава (тежиште теме, избор и распоред грађе, основни елементи композиције и груписање грађе према композиционим етапама); пасус као уже тематске целине и његове композицијско-стилске функције. Осам домаћих писмених задатака. Четири школска писмена задатка.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – користи различите облике казивања: дескрипцију (портрет и пејзаж), приповедање у 1. и 3. лицу, дијалог – издваја делове текста (наслов, пасусе) и организује га у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста) – саставља говорени или писани текст о доживљају књижевног дела и на теме из свакодневног живота и света маште – проналази експлицитно и имплицитно садржане информације у једноставнијем књижевном и некњижевном тексту – напамет говори одабране књижевне текстове или одломке

ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ - 5. разред

ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
<u>1.Вештина читања и разумевања прочитаног</u> CJ.1.1.1. разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себи CJ.1.1.2. разликује уметнички и неуметнички текст; уме да одреди врху текста: експозиција (излагање), дескрипција (описивање), нарација (приповедање), аргументација, пропаганда CJ.1.1.4. разликује основне делове текста и књиге (наслов, наднаслов, поднаслов, основни текст, поглавље, пасус, фуснота, садржај, предговор, поговор); препознаје цитат; служи се садржајем да би пронашао одређени део текста CJ.1.1.5. проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима CJ.1.1.6. разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног CJ.1.1.7. повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство-циљ, узрок-последича и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту CJ.1.1.8. чита једноставније нелинеарне елементе текста, дијаграме и графиконе <u>2. Писано изражавање</u> У области писано изражавање ученик/ученица: CJ.1.2.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) CJ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички исправну реченицу CJ.1.2.3. саставља једноставни експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да га организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста) CJ.1.2.4. уме да преприча текст CJ.1.2.5. свој језик прилагођава медијуму изражавања (говору односно писању), теми, прилици и сл.; препознаје и употребљава одговарајуће језичке варијетете (формални или неформални) CJ.1.2.6. влада основним жанровима писане комуникације: саставља писмо CJ.1.2.7. зна да се служи Правописом (школским издањем) CJ.1.2.8. примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима CJ.1.2.9. има изграђену језичку толеранцију и негативан став према језику дискриминације и говору мржње <u>3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик</u> У пообласти граматика ученик/ученица: CJ.1.3.2. уочава разлике између књижевне и некњижевне акцентуације CJ.1.3.3. одређује место реченичног акцента у једноставним примерима CJ.1.3.4. препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије променљивих врста речи; примењује књижевнојезичку норму у вези с облицима речи CJ.1.3.6. препознаје синтаксичке јединице (реч) CJ.1.3.7. разликује основне врсте независних реченица (обавештајне, упитне, заповедне) CJ.1.3.8. одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима CJ.1.3.9. правилно употребљава падеже у реченици и синтагми	<u>1.Вештина читања и разумевања прочитаног</u> У области вештина читања и разумевања прочитаног ученик/ученица: CJ.2.1.1. чита текст користећи различите стратегије читања: „летимично читање“ (ради брзог проналажења одређених информација); читање „с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања CJ.2.1.4. разликује све делове текста и књиге, укључујући индекс, појмовник, и библиографију и уме да се њима користи <u>2. Писано изражавање</u> У области писано изражавање ученик/ученица: CJ.2.2.2. саставља вест CJ.2.2.5. зна правописну норму и примењује је у већини случајева <u>3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик</u> У подобласти граматика ученик/ученица: CJ.2.3.3. познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи	

У подобласти лексика ученик/ученица: СЈ.1.3.12.познаје основне лексичке појаве:једнозначност и вишезначност речи; основне лексичке односе: синонимију, антонимију,хомонимију; метафору као лексички механизам СЈ.1.3.13.препознаје различита значења вишезначних речи који се употребљавају у контексту свакодневне комуникације (у кући,школи и сл.) СЈ.1.3.14.зна знање речи и фразеологизама који се употребљавају у кнтексту свакодневне комуникације (у кући,школи и сл.), као и оних који се често јављају у школским текстовима (у уџбеницима,текстовима из лектире и сл.) СЈ.1.3.15.одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/ или контекста у коме су употребљени (једноставни случајеви) СЈ.1.3.16.служи се речницима,приручницима и ециклопедијама У подобласти народни и књижевни језик ученик/ученица: СЈ.1.3.20.има пзитиван став према дијалектима (свом и туђем) СЈ.1.3.21.разуме важност књижевног језика за живот заједнице и за лични развој 4.Књижевност СЈ.1.4.1.повезује наслове прочитаних књижевних дела (предвиђених програмом) са именима аутора тих дела СЈ.1.4.2.разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност) СЈ.1.4.3.разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму СЈ.1.4.4.препознаје врсте стиха (римовани и неримовани; осмерац и десетерац) СЈ.1.4.5.препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: наратив, опис, дијалог и монолог СЈ.1.4.6.препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту (епитет, поређење, ономатопеја) СЈ.1.4.7.уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фабулу, време и место радње,лик... СЈ.1.4.8.има изграђену потребу за читање књижевноуметничких текстова и поштује национално, књижевно и уметничко наслеђе СЈ.1.4.9.способан је за естетски доживљај уметничких дела	4.Књижевност У области књижевност ученик/ученица: СЈ.2.4.2.повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација СЈ.2.4.4.разликује књижевнонаучне врсте: биографију, аутобиографију, дневник и путопис и научно-популарне текстове СЈ.2.4.5.препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре у књижевноуметничком тексту (персонификација, хипербола, градијација, метафора, контраст) СЈ.2.4.8.уочава разлику између препричавања и анализе дела СЈ.2.4.9.уме да води дневник о прочитаним књигама	4.Књижевност У области књижевност ученик/ученица: СЈ.3.4.1.наводи наслов дела, аутора, род и врсту на основу одломака, ликова, карактеристичних тема и мотива СЈ.3.4.3.разликује аутора дела од лирског субјекта и приповедача у делу СЈ.3.4.5.одређује и именује врсту стиха и строфе

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Историја
РАЗРЕД: 5.
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

ЦИЉ: Циљ учења историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

ПРЕГЛЕД НАСТАВНИХ ТЕМА

	ОБЛАСТ/ТЕМА	обрада	утврђивање	систематизација	укупно
1.	Увод у историју	3	1	0	4
2.	Праисторија	2	1	0	3
3.	Стари исток	3	2	0	5
4.	Стара Грчка	6	5	1	12
5.	Стари Рим	7	4	1	12
	УКУПНО	21	13	2	36

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ИСТОРИЈА-5. разред

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); - лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; - разликује начине рачунања времена у прошлости и садашњости; - именује периоде прошлости и историјске периоде и наведе граничне догађаје; - разврста историјске изворе према њиховој основној подели; - повеже врсте историјских извора са установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека); - веронаука: моћи да објасни да је рођење Христово догађај који дели историју на стару и нову еру	Увод у историју	Појам прошлости и историја као наука о прошлости људског друштва. Хронологија – рачунање времена. Подела прошлости и периодизација историје. Историјски извори –дефиниција, основна подела и установе у којима се чувају.
- наведе главне проналаске и опише њихов утицај на начин живота људи у праисторији; - разликује основне одлике каменог и металног доба; - музичко: искаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека - географија: помоћу карте повеже климатске услове са распрострањеношћу живог света на земљи - ликовно: искаже своје мишљење о томе зашто људи стварају уметност - веронаука: моћи да преприча библијску причу о Постању и доживи је као дело љубави Божије	Праисторија	Основне одлике праисторије (начин живота људи, проналасци). Подела праисторије (камено, метално доба). Најважнији праисторијски локалитети у Европи и Србији (Ласко, Алтамира, Лепенски Вир, Винча...)
- лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; - користећи историјску карту, доведе у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизација Старог истока; - одреди место припадника друштвене групе на графичком приказу хијерархије заједнице; - пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева на Старом истоку; - наведе најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока; - идентификује основна обележја и значај религије у цивилизацијама Старог истока; - разликује врсте писама цивилизација Старог истока; - илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа народа Старог истока на савремени свет; - користи основне историјске појмове - српски: проналази експлицитно и имплицитно садржане информације у једноставном књижевном и некњижевном тексту - географија: повеже географска знања о свету са историјским развојем људског друштва и научно-технолошким прогресом - ликовно: искаже своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности - веронаука: моћи да наведе неке од карактеристика политеистичких религија и култура Старог века	Стари исток	Појам Старог истока – географске одлике, најзначајније цивилизације (Месопотамија, Египат, Јудеја, Феникија). Друштвени односи (робовласничко и теократско друштво) и државно уређење (монархија –царства/краљевства) у цивилизацијама Старог истока. Основне одлике привреде и свакодневни живот – обичаји, занимања, култура исхране и становања. Култура и историјско наслеђе народа Старог истока – религија (монотеизам и политеизам), писмо, књижевност, уметност, наука, цивилизацијске тековине (математика, архитектура, календар, иригациони систем, саобраћајна средства, медицина, закони...). Специфичности египатске религије. Специфичности религија цивилизација Старог истока

- визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом; - опише особености природних услова и географског положаја античке Грчке; - лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античке Грчке; - приказује друштвену структуру и државно уређење грчких полиса на примеру Спарте и Атине; - пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античкој Грчкој, - идентификује узроке и последице Грчко-персијских ратова и Пелопонеског рата; - истражи основна обележја и значај религије старих Грка; - разликује легенде и митове од историјских чињеница; - наведе значај и последице освајања Александра Великог; - илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античке Грчке и хеленистичког доба на савремени свет; - користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античке Грчке и хеленизма у одговарајући миленијум, век или деценију; - израчуна временску удаљеност између појединих догађаја; - користи основне историјске појмове; - ликовно: искаже своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности - искаже своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности	Стара Грчка	Појам античке Грчке – географске одлике. Најстарији период грчке историје (Критска и Микенска цивилизација). Грчки митови (појам, примери) и хомерски епови. Колонизација и основне одлике привреде. Полиси – Спарта и Атина (појам полиса, структура друштва, државно уређење). Грчко-персијски ратови. Пелопонески рат – узроци и последице. Култура и свакодневни живот (религија, олимпијске игре, митологија, уметност, наука, обичаји, занимања). Хеленистичко доба и његова култура. Историјско наслеђе (институције, закони, књижевност, позориште, филозофија, демократија, медицина, уметност, архитектура, беседништво, Олимпијске игре). Пелопонески рат (ток рата, најважнији догађаји и личности). Најистакнутије личности: Дракон, Перикле, Филип II, Аристотел, Аристотел, Архимед...
- израчуна временску удаљеност између појединих догађаја; - користи основне историјске појмове; - лоцира на историјској карти простор настанка и ширења Римске државе; - наведе основне разлике између античке римске републике и царства; - разликује узроке од последица најзначајнијих догађаја у историји античког Рима; - истражи основна обележја и значај религије античког Рима; - илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античког Рима на савремени свет; - пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античком Риму; - наведе најзначајније последице настанка и ширења хришћанства; - лоцира на карти најважније римске локалитете на територији Србије; - користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античког Рима у одговарајући миленијум, век или деценију - ликовно: искаже своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности - српски: вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове - проналази експлицитно и имплицитно садржане информације у једноставнијем књижевном или	Стари Рим	Појам античког Рима – географске одлике и периодизација. Оснивање Рима (легенда о Ромулу и Рему). Структура друштва и уређење Римске републике. Ширење Римске државе (освајања и провинције, привреда). Рим у доба царства – принципат и доминат. Култура и свакодневни живот (религија, уметност, наука, обичаји, занимања). Хришћанство – појава и ширење. Пад Западног римског царства (почетак Велике сеобе народа, подела царства и пад Западног царства). Историјско наслеђе (абецеда, календар, медицина, уметност, архитектура, путеви, водовод, канализација, терме, римски бројеви, хришћанство, римско наслеђе на територији Србије). Етрурци. Римска војска. Римски градови на територији Србије. Најистакнутије личности: Ханибал, Цицерон, Јулије Цезар, Клеопатра, Октавијан Август, Константин Велики...). Римски пантеон. Гладијаторске борбе

некњижевном тексту - грађанско: проналази примере моралних поступака у делима које чита - анализира сукоб из различитих углова - веронаука: моћи да именује неке политеистичке религије; - моћи да наведе неке од карактеристика политеистичких религија и културе Старог века - ликовно: исказе своје мишљење о томе зашто је уметничко наслеђе важно;		

ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ: Историја - 5. разред

ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
ИС.1.1.1. именује и разликује основне временске одреднице ИС.1.1.2. именује историјске периоде и зна редослед историјских периода ИС.1.1.3. зна поделу на праисторију и историју ИС.1.1.4. уме да одреди којем веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди којем историјском периоду припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС.1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле	ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.2.1.2. препознаје да постоји повезаност националне, регионалне и светске историје ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.1.5. зна и разуме узроке и последице важних историјских феномена у националној историји ИС.2.1.6. зна и разуме узроке и последице важних историјских прекретница из опште историје ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена	ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања ИС.3.2.1. уме да изврши селекцију историјских извора ИС.3.2.2. уме да анализира и процени релевантност историјског извора ИС.3.2.3. уме да анализира и процени ближе хронолошко порекло извора ИС.3.2.4. уме да одреди на основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, географски контекст извора) ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графикана и закључује о појави) ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација,

ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче		пропаганда, стереотип...)

ШЕСТИ РАЗРЕД

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

редни број	Изборни наставни предмет	недељно	годишње
1.	Верска настава / Грађанско васпитање	1	36
2.	Руски језик	2	72
	УКУПНО	3	108

ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ, ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ И АКТИВНОСТИ

редни број	Облик образовно–васпитног рада	недељно	годишње
1.	Редовна настава	28	1062
2.	Слободне наставне активности- Цртање, сликање и вајање/ Медијска писменост/ Шах	1	36
3.	Допунска настава	1	36
4.	Додатна настава	1	36

редни број	Остали облици образовно-васпитног рада	недељно	годишње
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности- друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1	36
3.	Излет	/	1

БРОЈНО СТАЊЕ УЧЕНИКА КОЈИ ПОХАЂАЈУ ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАН (ИОП2)

Индивидуални образовни план	број ученика
	0

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Историја
РАЗРЕД: 6.
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

ЦИЉ: Циљ учења историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

ПРЕГЛЕД НАСТАВНИХ ТЕМА

	ОБЛАСТ/ТЕМА	обрада	утврђивање	систематизација	укупно
1.	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	3	1	0	4
2.	РАНИ СРЕДЊИ ВЕК	11	7	1	19
3.	ПОЗНИ СРЕДЊИ ВЕК	15	11	1	27
4.	РАНИ НОВИ ВЕК	12	9	1	22
	УКУПНО	41	28	3	72

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ИСТОРИЈА - 6. разред

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- Користи основне историјске појмове - Лоцира одређену временску јединицу на временској ленти - Именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје - Разврстава историјске изворе према њиховој основној подели - Повезује историјске изворе са установама у којима се чувају - Користи основне историјске појмове - Именује средњи век и нови век и наводи граничне догађаје - Повезује историјске изворе са установама у којима се чувају - Користи основне историјске појмове (стари век, средњи век, повеља, житије) - Пореди историјске периоде - Разврстава историјске изворе према њиховој основној подели и према историјском периоду	Основи проучавања прошлости	- Основне одлике средњег века - Основне одлике новог века - Време и простор - Државе, друштво и религија у средњем веку - Историјски извори средњег века
- образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; - пореди историјске појаве; - наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у раном средњем веку; - на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану политике,	Рани средњи век	- Почетак и ток Велике сеобе народа - Настанак германских држава - Словени и Авари - Последице Велике сеобе народа - Промене у раном средњем веку - Феудално друштво - Византијско царство - Франачко царство - Арабљани

економских прилика, друштвених и културних појава); – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена; – на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у раном средњем веку ; – идентификује разлике између типова државног уређења у периоду средњег века; – пореди положај и начин живота жена и мушкараца, различитих животних доби, припадника постојећих друштвених слојева, у раном средњем веку ; – разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у раном средњем веку; – на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности; – идентификује основне одлике и промене у начину производње у средњем веку; – илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација; – разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини; – илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина раног средњег века у савременом друштву; – користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); - Ликовно: тумачи једноставне визуелне информације: минијатуре - Српски: проналази експлицитне и имплицитне информације у једноставнијем тексту - Музичко: уочи сличности и разлике између православне и римокатоличке духовне музике - Грађанско: друштвена права - Образложи улогу грађана у друштвеном систему и систему власти на примерима држава средњег века – изводи закључак о значају српске средњовековне државности и издваја најистакнутије владарске породице; – учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања - Српски језик: чита са разумевањем одабране примере осталих типова текстова - Српски језик: писање есеја, прича, аргументовано коментарисање, јавно излагање – образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; – пореди историјске појаве;		- Долазак Словена на Балканско полуострво - Насељавање Срба - Стварање српских кнежевина - Срби и суседи - Хришћанска црква - Исламски свет - Јудаизам - Покрштавање Срба - Тирило и Методије - Рана култура Јужних Словена - Викинзи и Мађари - Путовања у раном средњем веку

– наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у раном средњем веку; – на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава); – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена; – на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у раном средњем веку ; – идентификује разлике између типова државног уређења у периоду средњег века; – пореди положај и начин живота жена и мушкараца, различитих животних доби, припадника постојећих друштвених слојева, у раном средњем веку ; – разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у раном средњем веку; – на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности; – идентификује основне одлике и промене у начину производње у средњем веку; – илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација; – разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини; – илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина раног средњег века у савременом друштву; – користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни);		
- На историјској карти лоцира највеће и најзначајније државе средњег века; крсташке државе и најзначајније правце крсташких ратова - Користи основне историјске појмове везане за: државно уређење феудалних држава; крсташке ратове; - Сагледава значај и улогу владара и сталешких скупштина у појединим државама; Фридриха Барбаросе, Саладина и Ричарда Лавље Срце у Крсташким ратовима; - Прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему (Крсташки ратови; култура и др. - Пореди положај и начин живота жена и мушкараца, различитих животних доба, припадника постојећих друштвених слојева у средњем веку; романику и готику, културне	Позни средњи век	- Средњевековне монархије - Средњевековне републике - Француска - Енглеска - Свето римско царство - Крсташки ратови - Успон Рашке - Стефан Немања - Стефан Немањић - Српска краљевина - Српска архиепископија - Задужбине Немањића - Краљ Урош - Краљ Драгутин - Краљ Милутин - Краљ Стефан Дечански - Српско царство - Урош и Мрњавчевићи - Турци Османлије

области, школство, књижевност.. - Повезује визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (живот становника села и града; болести, проблеми, жене и мушкарци); (фреске, иконе, арабеске, витраже и др.) - Илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација (готика, Шпанска уметност и др.) - Илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних тековина средњег века у савременом друштву (писмо, грађевине, бројеви, сликарство, наука и др.) - Изложи у усменом облику историјске догађаје исправним хронолошким редоследом - Користећи дату информацију смести историјску појаву, догађај, личност у одговарајући век - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена (утицај IV крсташког похода)		- Маричка битка - Косовска битка - Косовска легенда - Стефан Лазаревић - Српска деспотовина - Ђурађ Бранковић - Пад Србије под турску власт - Развој трговине и градова - Путници у средњем веку - Одлике средњовековне културе - Писменост у средњем веку - Књижевност у средњем веку - Уметност у средњем веку - Проналасци у средњем веку
- Образложи узроке и последице историјских догађаја: Велика географска открића, реформација и противреформација, сеобе Срба, обнова Пећке патријаршије, на конкретним примерима; - Пореди историјске појаве (положај Срба у Османском царству и Хабзбуршкој монархији); - На основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава)-ратови великих хришћанских сила против Османлија, реформација; - Сагледа значај и улогу истакнутих личности: Кристифор Колумбо, Мартин Лутер, Сулејман Величанствени, Арсеније III Чернојевић, Јохан Гутенберг, Леонардо да Винчи у датом историјском контексту; - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена; Велика географска открића, ширење Османског царства, Пећка патријаршија, сеобе Срба, Војна крајина, ширење протестантизма; - На историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у раном новом веку; - Идентификује разлике између типова државног уређења у периоду средњег и раног новог века; - Пореди положај и начин живота жена и мушкараца, различитих животних доби, припадника постојећих друштвених слојева, у средњем и раном новом веку; - Разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у средњем и раном новом веку; - На понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности (хајдуци, ускоци);	Рани нови век	- Нови век - Открића и промене у новом веку - Напредак науке и технике - Велика географска открића - Промене у начину производње - Развој градова - Ропство у новом веку - Ренесанса - Хуманизам - Верске промене у Европи - Мартин Лутер - Противреформација - Апсолутистичке монархије (Француска, Русија, Свето римско царство, Енглеска) - Турско царство од 16. до 18. Века - Срби под турском влашћу - Исламизација - Отпор турској власти - Пећка патријаршија - Сеобе Срба - Велика сеоба 1690. - Друга сеоба 1739. - Срби у Хабзбуршкој монархији - Војна крајина - Унијаћење Срба

– Образлаже најважније последице научно-техничких открића у периоду средњег и раног новог века; – Идентификује основне одлике и промене у начину производње у средњем и раном новом веку; – Илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација; – Разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини; – Илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина средњег и раног новог века у савременом друштву; – Користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе; – Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – Учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.		

ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ: ИСТОРИЈА - 6. разред

ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
ИС.1.1.1. именује и разликује основне временске одреднице ИС.1.1.2. именује историјске периоде и зна редослед историјских периода ИС.1.1.3. зна поделу на праисторију и историју ИС.1.1.4. уме да одреди којем веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди којем историјском периоду припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС.1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике	ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.2.1.2. препознаје да постоји повезаност националне, регионалне и светске историје ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.1.5. зна и разуме узроке и последице важних историјских феномена у националној историји ИС.2.1.6. зна и разуме узроке и последице важних историјских прекретница из опште историје ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност	ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања ИС.3.2.1. уме да изврши селекцију историјских извора ИС.3.2.2. уме да анализира и процени релевантност историјског извора ИС.3.2.3. уме да анализира и процени ближе хронолошко порекло извора ИС.3.2.4. уме да одреди на основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, географски контекст извора) ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним

ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче	у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена	историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графикана и закључује о појави) ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)

СЕДМИ РАЗРЕД**ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ**

редни број	Изборни наставни предмет	недељно	годишње
1.	Верска настава/Грађанско васпитање	1	36
2.	Руски језик	2	72
	УКУПНО	3	108

ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ, ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ И АКТИВНОСТИ

редни број	Облик образовно–васпитног рада	недељно	годишње
1.	Редовна настава	31	1116
2.	Слободне наставне активности- Уметност/Шах/Предузетништво/ Домаћинство	1	36
3.	Допунска настава	1	36
4.	Додатна настава	1	36

БРОЈНО СТАЊЕ УЧЕНИКА КОЈИ ПОХАЂАЈУ ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАН (ИОП 2)

Индивидуални образовни план	број ученика
	0

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Историја**РАЗРЕД: 7.****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72**

ЦИЉ: Циљ учења историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

ПРЕГЛЕД НАСТАВНИХ ТЕМА

	ОБЛАСТ/ТЕМА	обрада	утврђивање	систематизација	укупно
1.	Основи проучавања прошлости	2	1	0	3
2.	Доба револуција	15	10	1	26
3.	Свет и српски народ у другој половини 19.века	10	8	1	19
4.	Свет и српски народ на почетку 20.века	13	10	1	24
	Укупно	40	29	3	72

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ИСТОРИЈА - 7. разред

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- Основне одлике, хронолошки и просторни оквири периода од Индустијске револуције до завршетка Првог светског рата - Историјски извори за изучавање периода од Индустијске револуције до завршетка Првог светског рата и њихова сазнајна вредност (материјални, писани, аудио и визуелни)	Основи шроучавања прошлости	- Именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје - Повезује историјске изворе са установама у којима се чувају - Именује нови век и наводи граничне догађаје - Користи основне историјске појмове (стари век, средњи век, повеља, житије) - Пореди историјске периоде - Разврстава историјске изворе према њиховој основној подели и према историјском периоду
- Индустијска револуција (парна машина и њена примена; промене у друштву – јачање грађанске и појава радничке класе) - Политичке револуције (узроци, последице и обележја, европске монархије уочи револуција, просветитељске идеје, примери америчке и француске револуције; појмови уставности и поделе власти, Декларација о правима човека и грађанина, укидање феудализма) - Наполеоново доба (Наполеонова владавина, ратови, тековине, Бечки конгрес) - Рађање модерних држава, међународни односи и кризе (револуције 1848/49 – „пролеће народа”, политичке идеје, настанак модерне Италије и Немачке, успон САД и грађански рат, борба за колоније у Африци и Азији, Персија, Индија, Кина, опадање Османског царства) - Свакодневни живот и култура (промене у начину живота) - Источно питање и балкански народи (политика великих сила, борба балканских народа за ослобођење) - Истакнуте личности: Ђузепе Гарибалди, Ото фон Бизмарк, Наполеон III, краљица Викторија, Абрахам Линколн, Карл Маркс, браћа Лимијер, Алфред Нобел, Џејмс Ват, Волтер, Катарина II, Марија Терезија, Робеспјер, Наполеон Бонапарта	Доба револуција	- Користи основне историјске појмове - Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту - Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени) - Сагледава значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту - Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи - Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност - Изражава своје ставове на аргументован начин - Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку - Препознаје основне карактеристике различитих идеологија - Пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба - Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера - Уочава пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора - Анализира и процењује ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја - Упореди, анализира и уочава разлике између свог и ставова других - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету - Употреби податке из табеле у једноставном истраживању - Наведите специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку - Анализирајући дате примере уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу

-Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима -Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском на основу датих примера -Препознаје основне карактеристике различитих идеологија -Анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике -Користи основне историјске појмове - На карти показује места где су се десили одређени догађаји - Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту - Самостално или у групи реализује једноставне задатке - Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку - Препознаје основне карактеристике различитих идеологија - Пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба - Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима - Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера - Уочава пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора - Анализира и процењује ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја - Упореди, анализира и уочава разлике између свог и ставова других - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету -Употреби податке из табеле у једноставном истраживању -Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку - Анализирајући дате примере уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу -Повезује визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни)	Свет и српски народ у другој половини 19.века	- Живот Срба под османском и хабзбуршком влашћу - Српска револуција 1804–1835 (основна обележја, ток Првог и Другог српског устанка, последице и значај) - Развој модерне српске државе (аутономија Кнежевине Србије, успостава државе, оснивање образовних и културних установа) - Црна Гора у доба владичанства (основна обележја државног и друштвеног уређења) - Кнежевина и Краљевина Србија и њено окружење (развој државних установа и политичког живота, унутрашња и спољна политика, међународно признање – Берлински конгрес; културна и просветна политика, свакодневни живот; положај Срба под хабзбуршком и османском влашћу) - Истакнуте личности: вожд Карађорђе, кнез Милош, кнегиња Љубица, Доситеј Обрадовић, Вук Караџић, прота Матеја Ненадовић, Петар I и Петар II Петровић Његош, Сава Текелија, митрополит Стефан Стратимировић, кнез Александар Карађорђевић, кнез Михаило, краљ Милан, краљица Наталија и краљ Александар Обреновић, књаз Никола Петровић, Илија Гарашанин, Јован Ристић, Никола Пашић, Стојан Новаковић, патријарх Јосиф Рајачић, Катарина Ивановић, Светозар Милетић, Бењамин Калај, Алекса Шантић
- Међународни односи и кризе (формирање савеза, сукоби око колонија, Руско-јапански рат, Мароканска криза, Анексиона криза, Либијски рат, балкански ратови). Култура, наука и свакодневни живот	Свет и српски народ на почетку 20.века	- Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима: Балкански ратови, Први светски рат - Користи основне историјске појмове - Сагледа значај и улогу истакнутих личности у

(Светска изложба у Паризу, примена научних достигнућа, положај жена) - Краљевина Србија и њено окружење (Мајски преврат, политички живот, унутрашња и спољна политика; појава југословенства, наука, култура, свакодневни живот, положај Срба под аустроугарском и османском влашћу, Црна Гора – доношење устава, проглашење краљевине; учешће Србије и Црне Горе у балканским ратовима) - Велики рат (узроци и повод, савезништва и фронтови, Србија и Црна Гора у рату; преломнице, ток и последице рата; аспекти рата – технологија рата, пропаганда, губици и жртве, глад и епидемије; човек у рату – живот у позадини и на фронту; живот под окупацијом и у избеглиштву; Велики рат у сећању) - Истакнуте личности: Алберт Ајнштајн, Пјер и Марија Кири, Сигмунд Фројд, Михајло Пупин, Никола Тесла, Хенри Форд, Вилхелм II, Николај II Романов, Вудро Вилсон, краљ Петар и престолонаследник Александар Карађорђевић, Јован Цвијић, Надежда Петровић, Арчибалд Рајс, Милунка Савић, Флора Сендс, Радомир Путник, Степа Степановић, Живојин Мишић, Петар Бојовић, Јанко Вуковић, Драгутин Димитријевић Апис		датом историјском контексту: Петар I и Александар Карађорђевић, Николај II Романов, Вилхелм II, Вудро Вилсон - Наведите специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку: интереси великих сила и савеза; Балкански ратови - Уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе - Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву: односи између великих сила, позиција Србије - Пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности - Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва: споменичко наслеђе Балканских ратова, 11. новембар - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку: Балкански ратови и Први светски рат, Србија, Краљевина СХС - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву - Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом: прелазак Срба преко Албаније и др. - Уочава улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости: "Тамо далеко", Време смрти, Дан шести и др. - Раздваја битно од небитног у историјској наративи - Презентује самостално, или у групи, резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ - Визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом - Користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност у одговарајући историјски период, догађај и век - Лоцира на историјској карти најважније појмове Новог века - У излагању историјске наративе користи основне научне појмове

ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ: ИСТОРИЈА - 7. разред

ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
ИС.1.1.1. именује и разликује основне временске одреднице ИС.1.1.2. именује историјске периоде и зна редослед историјских периода ИС.1.1.3. зна поделу на праисторију и историју ИС.1.1.4. уме да одреди којем веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди којем историјском периоду припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС.1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче	ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.2.1.2. препознаје да постоји повезаност националне, регионалне и светске историје ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.1.5. зна и разуме узроке и последице важних историјских феномена у националној историји ИС.2.1.6. зна и разуме узроке и последице важних историјских прекретница из опште историје ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена	ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања ИС.3.2.1. уме да изврши селекцију историјских извора ИС.3.2.2. уме да анализира и процени релевантност историјског извора ИС.3.2.3. уме да анализира и процени ближе хронолошко порекло извора ИС.3.2.4. уме да одреди на основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, географски контекст извора) ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графикана и закључује о појави) ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Грађанско васпитање

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

ЦИЉ: Циљ учења Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе других и спреман да активно делује у заједници.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: Српски језик и књижевност, Историја, Информатика и рачунарство, Музичка култура, Ликовна култура.

ПРЕГЛЕД НАСТАВНИХ ТЕМА

Наставне теме		обрада	утврђивање	укупно
1.	Људска права	5	4	9
2.	Демократско друштво	5	4	9
3.	Процеси у савременом свету	4	4	8
4.	Грађански активизам	4	4	8
5.	Утврђивање градива	0	2	2
<i>Свега</i>		18	18	36

ТЕМАТСКИ ПЛАН НАСТАВНОГ РАДА

РЕДНИ БРОЈ	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	ИСХОДИ По завршеној области ученик ће бити у стању да :	ФОНД ЧАСОВА МЕСЕЦ	КОРЕЛАЦИЈА
1.	ЉУДСКА ПРАВА	-образложи везу права и одговорности на примеру -наведе примере за групу права слобода да и заштита од -аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика -штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права -идентификује показатеље кршења права детета у свакодневном животу, примерима из прошлости, литературе	Септембар Октобар Новембар	Српски језик Ликовна култура Музичка култура Историја Рачунарство и информатика
2.	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	-сврсисходно користи кључне појмове савременог демократског друштва: демократија, грађанин, власт -образложи улогу грађана у друштвеном систему и систему власти на примеру -разликује стварну партиципацију ученика у одељењу и школи од симболичке и декоративне	Децембар Јануар Фебруар	Српски језик Ликовна култура Музичка култура Историја Рачунарство и информатика
3.	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	- Позитивно користи интернет и мобилни телефон за учење, информисање, дружење, покретање акција -образложи могући утицај друштвених мрежа на ставове и деловање појединца - примени 7 правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука - препознаје ситуације дигиталног насиља и зна како да реагује и коме да се обрати за помоћ	Март Април	Српски језик Ликовна култура Музичка култура Историја Рачунарство и информатика
4.	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	-учествује у избору теме, узорка и инструмента истраживања -учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради добијених података и извођењу закључака -презентује спроведено истраживање и добијене резултате -процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке -у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин -учествује у доношењу правила рада групе и поштује их -проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора	Мај Јун	Српски језик Ликовна култура Музичка култура Историја Рачунарство и информатика

ОСМИ РАЗРЕД**ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ**

Редни број	Изборни наставни предмет	недељно	годишње
1.	Верска настава	1	34
2.	Руски језик	2	68
	УКУПНО	3	102

ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ, ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ И АКТИВНОСТИ

Редни број	Облик образовно–васпитног рада	недељно	годишње
1.	Редовна настава	31	1054
2.	Слободне наставне активности- Домаћинство	1	34
3.	Допунска настава	1	34
4.	Додатна настава	1	34

БРОЈНО СТАЊЕ УЧЕНИКА КОЈИ ПОХАЂАЈУ ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАН (ИОП 2)

Индивидуални образовни план	број ученика
	0

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ**НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 4****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 144**

ЦИЉ: Циљеви учења предмета *Српски језик и књижевност* јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: Страни језик, Историја, Географија, Музичка култура, Ликовна култура, Верска настава.

ПРЕГЛЕД НАСТАВНИХ ТЕМА

Наставне теме		Број часова		
		обрада	остало	укупно
1.	<i>Живот и обичаји народа српског</i>	12	5	17
2.	<i>Земља тврда, а небо високо</i>	9	8	17
3.	<i>Говорити о љубави, то је већ помало волети</i>	10	8	18
4.	<i>Усправна земља</i>	9	13	22
5.	<i>Трагови детињства</i>	9	13	22
6.	<i>Магија читања</i>	4	10	14
7.	<i>Цео свет је позорница</i>	5	8	13
8.	<i>Свет на длану</i>	5	8	13
Свега		63	73	136

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 68

ЦИЉ:

Циљ наставе енглеског језика је развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: Српски језик, Историја, Географија, Грађанско васпитање

ПРЕГЛЕД НАСТАВНИХ ТЕМА

Наставне теме		Број часова			
		обрада	утврђивање	остало	укупно
1.	<i>Introduction</i>	1	/	1	2
2.	<i>Problems</i>	5	3	2	10
3.	<i>Place and Time</i>	5	3	2	10
4.	<i>Risks</i>	5	5	2	12
5.	<i>Can I ask...?</i>	5	3	2	10
6.	<i>Buying and selling</i>	5	4	2	11
7.	<i>Protest</i>	5	6	2	13
Свега		31	25	12	68

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Историја
РАЗРЕД: 8.
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 68

ЦИЉ: Циљ учења историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

ПРЕГЛЕД НАСТАВНИХ ТЕМА

	ОБЛАСТ/ТЕМА	обрада	утврђивање	систематизација	укупно
1	Основи проучавања прошлости	2	1	0	3
2	Свет и српски народ у периоду између два рата	10	6	1	17
3	Други светски рат	9	6	1	16
4	Свет и српски народ у периоду Хладног рата	9	6	1	16
5	Свет и српски народ у савременим процесима	8	7	1	16
	Укупно	38	26	4	68

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ИСТОРИЈА - 8. разред

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/Т ЕМА	САДРЖАЈИ
- Основне одлике периода од завршетка Првог светског рата до наших дана - Историјски извори за изучавање периода од завршетка Првог светског рата до наших дана и њихова сазнајна вредност (материјални, писани, аудио-визуелни, усмена сведочанства, дигитални)	Основи шроучава ња прошлости	- Именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје - Повезује историјске изворе са установама у којима се чувају - Именује Савремено доба и наводи граничне догађаје - Користи основне историјске појмове - Пореди историјске периоде - Разврстава историјске изворе према њиховој основној подели и према историјском периоду - Пореди различите историјске изворе и рангира их на основу њихових сазнајних вредности
- Користи основне историјске појмове - Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту -Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени) -Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи -Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност -Изражава своје ставове на аргументован начин - Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу - Препознаје основне карактеристике различитих идеологија - Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера - Уочава пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора - Анализира и процењује ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја - Упоредује, анализира и уочава разлике између свог и ставова других - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету -Употреби податке из табеле у једноставном истраживању -Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединачна и група насталих у савременом добу - Анализирајући дате примере уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним	Свет и српски народ у периоду између два рата	- Последице Великог рата (демографски и материјални губици, одраз рата у друштвеном и културном животу, Мировна конференција у Паризу – нова карта Европе и света). - Револуције у Русији и Европи (узроци, ток и последице). - Стварање југословенске државе (југословенска идеја, процес и носиоци уједиња, међународно признање и границе). - Политичке и друштвено-економске прилике у Европи и свету (либералне демократије, тоталитарне идеологије економске кризе; култура, наука и уметност, свакодневни живот). - Југословенска краљевина (простор, становништво и друштво; конституисање државе, политички живот; међународни положај економске прилике; култура, улога двора; национално и верско питање). - Истакнуте личности: Николај II Романов, Владимир Иљич Лењин, Роза Луксембург, Александар Флеминг, Пабло Пикасо, Волт Дизни, Чарли Чаплин, Сергеј Ејзенштајн, Бенито Мусолини, Адолф Хитлер, Јосиф Стаљин, Френклин Рузвелт, Александар I, Марија, Петар II и Павле Карађорђевић, Никола Пашић, Стјепан Радић, Милан Стојадиновић, Драгиша Цветковић, Влатко Мачек, Слободан Јовановић, Милутин Миланковић, Исидора Секулић, Ксенија Атанасијевић, Милена Павловић Барили, Иван Мештровић

односима и природном окружењу - Идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту -Уочи елементе континуитета и дисконтинуитета српске државности -Наведе примере како су идеје о родној верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва;		
- Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима - Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском на основу датих примера - Препознаје основне карактеристике различитих идеологија - Користи основне историјске појмове - На карти показује места где су се десили одређени догађаји - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у Савременом добу - Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту - Самостално или у групи реализује једноставне задатке - Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима - Препознаје основне карактеристике различитих идеологија - Пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у Савременом добу - Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера - Уочава пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора - Анализира и процењује ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја - Упореди, анализира и уочава разлике између свог и ставова других - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету - Употреби податке из табеле у једноставном истраживању - Повезује визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни)	Други светски рат	- Свет у рату: узроци, међународне кризе, сукоби и освајачка политика тоталитарних држава; почетак и ток рата, зарађене стране, савезништва, фронтови, најважније операције, нови начини ратовања, ратна свакодневица; страдање цивила и ратни злочини; крај рата и победа Антифашистичке коалиције - Југославија и српски народ у рату: улазак у рат, војни пораз, окупација, подела, квислиншке творевине; геноцид и злочини; устанак, антифашистичка борба и грађански рат; војне операције, живот у рату - Последице рата: људски и материјални губици; демографске и друштвене промене, миграције, уништавање културног наслеђа; суђења за ратне злочине, стварање ОУН - Истакнуте личности: Френклин Рузвелт, Винстон Черчил, Јосиф Стаљин, Адолф Хитлер, Бенито Мусолини, цар Хирохито, Франциско Франко, Мао Цедунг, Ана Франк, Петар II Карађорђевић, Драгољуб Михаиловић, Јосип Броз Тито, Милан Недић, Анте Павелић, Дијана Будисављевић

- Уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима - Објасни значење појмова геноцид и Холокауст - Препозна пропаганду, стереотипе, идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији - Идентификује узроке, елементе и последице историјских сукоба и ратова и дискутује о могућим начинима превенције конфликта		
- Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима - Користи основне историјске појмове - Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту - Наведите специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у Савременом добу - Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву: односи између великих сила, позиција Србије и Југославије - Пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности - Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву - Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом - Презентује самостално, или у групи, резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ - Анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио-визуелног материјала - Препозна на примерима из савремене историје важност поштовања људских права - Препозна пропаганду, стереотипе, идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији	Свет и српски народ у периоду Хладног рата	- Свет после Другог светског рата – блоковска подела, трка у наоружању, глобална димензија хладног рата, ратна жаришта и кризе, деколонизација, европске интеграције, покрети еманципације-покрети за женска и мањинска права, антиратни и антирасни покрети; научна достигнућа, освајање свемира, медији, популарна култура - Југославија и српски народ после Другог светског рата-изградња новог државног и друштвеног уређења, једнопартијски систем, однос власти према политичким противницима, међународни положај, економске и културне прилике, самоуправљање, несврстаност, свакодневица, популарна култура, нове тенденције у култури - Истакнуте личности: Џон Кенеди, Никита Хрушчов, Махатма Ганди, Голда Меир, Мартин Лутер Кинг, Роза Паркс, Нелсон Мендела, Енди Ворхол, Јосип Броз, Александар Ранковић, Милован Ђилас, Иво Андрић, Милош Црњански, Александар Петровић, Мира Траиловић, Душан Ковачевић
- Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на	Свет и српски	- Свет после хладног рата: пад Берлинског зида; слом комунизма у Европи, распад СССР,

конкретним примерима - Користи основне историјске појмове - Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту - Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у Савременом добу - Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја - Пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности - Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву - Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом - Презентује самостално, или у групи, резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ - Препозна историјску димензију политичких, културних и технолошких промена у савременом свету и републици Србији - Изведе закључке о узроцима, току и последицама ратова условљених распадом СФРЈ користећи изворе различитог порекла и сазнајних вредности - Анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио-визуелног материјала - Препозна пропаганду, стереотипе, идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији - Наведе примере како су идеје о родној верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва	народ у савременим процесима	нова политичка карта Европе, стварање Европске уније, доминација САД, локални конфликти и интервенције великих сила, процеси глобализације, Четврта индустријска револуција (дигитални медији, интернет, друштвене мреже и мобилна телефонија), претња тероризма, миграције, савремени културни покрети. - Српски народ на крају XX и на почетку XXI века: криза СФРЈ 80-их година, међунационалне тензије, увођење вишестраначког политичког система, распад СФРЈ, грађански рат и стварање нових држава, интернационализација сукоба и међународне интервенције, економске прилике и свакодневни живот, ратни злочини, страдање цивилног становништва, разарање културног наслеђа, НАТО агресија на СРЈ, последице ратова, политичке промене 2000.године, република Србија као самостална држава, питање статуса Косова и Метохије, односи у региону, српски народ у дијаспори и региону, процес придруживања ЕУ, култура и спорт. - Истакнуте личности: Роналд Реган, Михаил Горбачов, Маргарет Тачер, Бил Гејтс, Владимир Путин, Ангела Меркел, Слободан Милошевић, Фрањо Туђман, Алија Изетбеговић, Зоран Ђинђић, Војислав Коштуница

ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ: ИСТОРИЈА - 8. разред

ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
ИС.1.1.1. именује и разликује основне временске одреднице ИС.1.1.2. именује историјске периоде и зна редослед историјских периода ИС.1.1.3. зна поделу на праисторију и историју ИС.1.1.4. уме да одреди којем веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди којем историјском периоду припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС.1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче	ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.2.1.2. препознаје да постоји повезаност националне, регионалне и светске историје ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.1.5. зна и разуме узроке и последице важних историјских феномена у националној историји ИС.2.1.6. зна и разуме узроке и последице важних историјских прекретница из опште историје ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена	ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања ИС.3.2.1. уме да изврши селекцију историјских извора ИС.3.2.2. уме да анализира и процени релевантност историјског извора ИС.3.2.3. уме да анализира и процени ближе хронолошко порекло извора ИС.3.2.4. уме да одреди на основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, географски контекст извора) ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графикана и закључује о појави) ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)

ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

АКТИВНОСТИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКА ДИНАМИКА
Упис нових чланова, посебно првака	Евиденција ученика у картотеку	Библиотекар	Септембар
Упознавање ученика са временом и правилником рада библиотеке	Радионице са ученицима	Библиотекар	Септембар
Пружање помоћи ученицима при избору литературе и нове грађе	Радионице са ученицима	Библиотекар Учитељи Наставници	Септембар-јун
Развијање навика за чување, заштиту и правилно руковање књижном грађом	Радионице са ученицима	Библиотекар	Септембар-јун
Сређивање књижног фонда	Отписивање књига које су похабане; Ревизија(неопходно је урадити у наредном периоду).	Библиотекар	Септембар-јун
Планирање набавке књижне грађе	Договор са учитељима и наставницима о неопходним књигама	Библиотекар Учитељи Наставници	Септембар-јун
Сарадња са запосленима	Разговор	Библиотекар Учитељи Наставници Директор	Септембар-јун
Сарадња са НБ Ужице. Градском библиотеком и другим библиотекама	Посете ученика другим библиотекама; Похађање семинара који се организују; Попуњавање неопходне документације.	Библиотекар	Септембар-јун
Организовање сусрета са дечијим писцима	Радионице са ученицима	Библиотекар Директор Песник	Септембар-јун

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТ

АКТИВНОСТИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКА ДИНАМИКА
Штафетне игре (1-4.разред)	спортска такмичења и турнири према полу и узрасту	Наставници физичког васпитања,учитељи и директор	Септембар -јун
Атлетски полигон (1-4.разред)	спортска такмичења и турнири према полу и узрасту	Наставници физичког васпитања,учитељи и директор	Септембар -јун
Између две ватре (1-4.разред)	спортска такмичења и турнири према полу и узрасту	Наставници физичког васпитања,учитељи и директор	Септембар -јун
Мали фудбал (1-8.разред)	спортска такмичења и турнири према полу и узрасту	Наставници физичког васпитања,учитељи и директор	Септембар -јун
Крос (1-8.разред)	спортска такмичења и турнири према полу и узрасту	Наставници физичког васпитања,учитељи и директор	Септембар -јун
Мини атлетика (1-4.разред)	спортска такмичења и турнири према полу и узрасту	Наставници физичког васпитања,учитељи и директор	Септембар -јун
Одбојка (5 - 8.разред)	спортска такмичења и турнири према полу и узрасту	Наставници физичког васпитања,учитељи и директор	Септембар -јун
Кошарка (5 - 8.разред)	спортска такмичења и турнири према полу и узрасту	Наставници физичког васпитања,учитељи и директор	Септембар -јун

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

АКТИВНОСТИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКА ДИНАМИКА
Примарна селекција отпада	-анкетирање, упитници, анализа, презентација, планирање активности Ученици треба да: - врше селекцију отпада и рециклаже папира, пластике, метала, стакла и органског отпада -развију способност преношења знања на остале ученике и чланове своје породице -развијају креативност, еколошки пожељно понашање и способност лобирања и презентовања резултата рада упознају значај примарне и секундарне -развију способност преношења знања на остале ученике и чланове своје породице	Учитељи, наставници технике и технологије, биологије и ликовне културе	септембар - јун
Екологија и инклузија	-радионице, презентација, планирање активности Укључивање деце којој је потребна додатна подршка, а показују интересовање за заштиту животне средине.	Наставници биологије и географије, учитељи	септембар - јун
Обележавање значајних еколошких датума	-предавања, радионице, теренски рад, изложбе радова, планирање активности Ученици треба да: - разумеју зашто се неограничен развој човечанства не може одржати у ограниченим условима целе планете - схвате значај коришћења алтернативних извора енергије због смањивања загађености животне средине и ограничене количне необновљивих извора енергије - схвате основне принципе одрживог развоја: користити природу, а не искоришћавати - повезују сродна знања из различитих наставних предмета и примењују их у свакодневном животу	Библиотекар, наставници биологије, географије, ликовне културе	септембар - јун

	- схвате да су количине воде за пиће ограничене и да ће дефицит у будућности бити још већи - схвате значај воде као извора енергије - схвате значај воде као услова живота и животне средине за многа жива бића - схвате да је неопходна промена човековог односа према природи		
Зелени талас	-планирање активности, теренски рад, презентација резултата Ученици треба да: -упознају еколошке факторе и њихов значај за живи свет -схвате повезаност загађивања и климатских промена -схвате узајамне односе живих бића и животне средине -схвате значај еколошке равнотеже за одржавање екосистема -остваре сарадњу са ученицима из других школа и презентују добијене резултате	Наставници хемије, биологије, географије, информатике	март – јун
„Заврни рукаве“	-велика акција чишћења околине	Цео колектив	јун

**ПРОГРАМ ИЗЛЕТА УЧЕНИКА ОД 1. ДО 4. РАЗРЕДА
НА РЕЛАЦИЈИ ЛАТВИЦА-ЈАГОДИНА-ЛАТВИЦА**

ВРЕ-МЕ	САДРЖАЈ РАДА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА
МАЈ 2024. ГОДИНЕ	Посета: Зоо-врт, Музеј воштаних фигура, Аква парк	- Развијање способности посматрања и уочавање богатства облика, боја, звукова и гласова у природи - Доживљавање лепог у природи и сталних промена у њој - Богаћење речника - Изражавање сопственог утиска - Повезивање теоријског и практичног из наставних области	- дијалогска - текстуална - излагања - монологска	

ПРОГРАМ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ ЗА УЧЕНИКЕ ОД 1. ДО 4. РАЗРЕДА

ВРЕ -МЕ	САДРЖАЈ РАДА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА
АПРИЛ	Златибор	- Развијање способности посматрања и уочавање богатства облика, боја, звукова и гласова у природи - Осамостаљивање ученика - Доживљавање лепог у природи и сталних промена у њој - Богаћење речника - Изражавање сопственог утиска - Повезивање теоријског и практичног из наставних области	- дијалогска - текстуална - излагања - монолошка	

ПРОГРАМ ИЗЛЕТА УЧЕНИКА 5. И 6. РАЗРЕДА У БЕОГРАД

ВРЕ -МЕ	САДРЖАЈ РАДА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА
МАЈ 2024. ГОДИНЕ	Латвица-Београд-Латвица (ауто-пут) посета Храму Светог Саве, обилазак зоолошког врта и Калемегданске тврђаве, посета Музеју илузија, посета стадиону Маракана и музеју Црвене Звезде, посета Авалског торња	-развијање заједништва и колективизма у специфичним условима, -развијање психо-физичке и спортске издржљивости, -развијање колективног и такмичарског духа, -упознавање и проширивање знања о природно-географским особеностима главног града и државе -доживљавање лепог у природи и сталних промена у њој -богаћење речника -изражавање сопственог утиска -повезивање теоријског и практичног из наставних области	- дијалогска - текстуална - излагања - монолошка - посета - самостални рад - тимски рад	

**ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈЕ УЧЕНИКА 7. И 8. РАЗРЕДА
НА РЕЛАЦИЈИ ЛАТВИЦА-НИШ-ЛАТВИЦА**

ВРЕ -МЕ	САДРЖАЈ РАДА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА
МАЈ 2024. ГОДИНЕ	Релација: Латвица-Крагујевац-Ресавска пећина-манастир Манасија-манастир Раваница-Ниш-Зајечар-Неготин-Кладово-Лепенски вир-Сребрно језеро-Латвица 1.дан:Латвица-Крагујевац-Ресавска пећина-манастир Манасија-манастир Раваница (слободно време у Нишу ако буде било могућности , први или други дан) 2.дан: Ђеле-кула-Чегар-Медијана-Феликс Ромулијана-Неготин (слободно време) 3. дан: ХЕ Ђердап-Лепенски вир-посета Голубачкој тврђави-слободно време на Сребрном језеру	-развијање заједништва и колективизма у специфичним условима -развијање психо-физичке и спортске издржљивости, -развијање колективног и такичарског духа, -упознавање и проширивање знања о природно-географским особеностима различитим облицима рељефа -доживљавање лепог у природи и сталних промена у њој -богаћење речника -изражавање сопственог утиска -повезивање теоријског и практичног из наставних области	- дијалогска - текстуална - излагања - монолошка - посета, - самостални рад - тимски	

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

АКТИВНОСТИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКА ДИНАМИКА
Обележавање Дечје недеље (пријем првака)	приредба, спортски сусрети, ликовне радионице	учитељи, наставници српског језика и књижевности, ликовне и музичке културе, физичког и здравственог васпитања	октобар 2023. године
Јавни час посвећен Бранку Радичевићу	презентација, радионица	наставници српског језика и књижевности	октобар/ новембар 2023. године
Обележавање школске славе – Светог Саве	приредбе, изложбе ликовних радова, објављивање школског часописа	учитељи, наставници српског језика и књижевности, ликовне и музичке културе,	јануар 2024. године
Обележавање Дана матерњег језика	презентација, радионица	наставници српског језика и књижевности, учитељи	фебруар 2024. године
Обележавање 8. марта	базар, изложба ликовних радова, приредба	учитељи,	март 2024. године
Јавни час посвећен Бранку Ћопићу	презентација, радионица	наставници српског језика и књижевности	март 2024. године
Дан сећања на Доситеја Обрадовића	презентација, радионица	наставници српског језика и књижевности, учитељи, наставници историје	април 2024. године
Обележавање Васкрса	базар, изложба ликовних радова, приредба	учитељи	април 2024. године
Обележавање Дана школе	приредба, објављивање школског часописа, изложба ликовних радова	учитељи, наставници српског језика и књижевности, ликовне и музичке културе,	јун 2024. године

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

АКТИВНОСТИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКА ДИНАМИКА
Планирање буџетских средстава	састанак, дискусија	представници локалне самоуправе, директор школе, шеф рачуноводства	током школске године
Учешће у заједничким пројектима	састанак, дискусија, планирање пројекта, израда пројектне документације	представници локалне самоуправе, директор школе	током школске године
-Консултације са инспекцијским и другим органима	састанак, дискусија	представници локалне самоуправе, директор школе, секретар школе	током школске године
Прославе Савиндана и Дана школе	Планирање прославе, учешће у реализацији прославе	представници локалне самоуправе, директор школе, запослени	током школске године
Заштита и уређење животне средине	Састанак, планирање и спровођење заједничких еколошких акција	представници локалне самоуправе, директор школе, запослени	током школске године
Акције помоћи	Састанак, пружање помоћи угроженима	представници локалне самоуправе, директор школе, запослени	током школске године